

Seznam publikacij Založbe ZRC, ki bodo predstavljene na tretji redni novinarski konferenci v 2015.
Ta bo v **petek, 11. septembra 2015, ob 11. uri** v Atriju ZRC.

Naslov: Slovenski kras in jame v preteklosti

Avtorja: Trevor Shaw, Alenka Čuk
Prevod: Marjana Karer, Polonca Mesec
Leto: 2015
Zbirka: Monumenta artis musicæ Sloveniæ LVIII
Jezik: slovenski / angleški
Založnik: Založba ZRC

Izdajatelj: Inštitut za raziskovanje krasa • Založba ZRC
ISBN: 978-961-254-741-7 / 978-961-254-740-0
Specifikacija: trda vezava • 18 × 20 cm • 464 strani
Cena: 49.00 EUR (redna)

Različice: Slovene Karst and Caves in the Past

Jezik: angleški
ISBN: 978-961-254-740-0

Kraške jame, pa tudi posebna in zanimiva slovenska pokrajina – kras – že stoletja privlačijo obiskovalce. A vendar je bilo v preteklih stoletjih le peščici dano občudovati najrazličnejše kraške formacije in prisluhni bučečim podzemeljskim rekam. Kar nekaj obiskovalcev je izkušnje in opažanja zapisalo v dnevnike in jih v tiskani obliki celo objavilo. V knjigi, ki je plod dolgoletnega angleško-slovenskega sodelovanja (svetovno znanega preučevalca zgodovine speleologije in slovenske zgodovinarke), so povzeti njihova opažanja in vtisi, dopolnjeni z ilustracijami oziroma s fotografijami iz tistega časa. Dobo modernega turizma je začel Thomas Cook, ki je prve organizirane skupine v Postojnsko jamo pripeljal leta 1868. V tej jami že vrsto let prirejajo glasbene oziroma plesne prireditve. To je le en vidik odnosa med človekom in jamo, ki ga obravnava knjiga. V 39 poglavjih spoznamo na primer težave, s katerimi so se spoprijemali obiskovalci jam pred uvedbo železnice, izvemo, da je ena izmed pionirk – raziskovalk jam – raziskovala prav Škocjanske jame, da so živali, ki jih najdemo v slovenskih jamah, pritegnile pozornost samega Darwina in še veliko več.

Naslov: Fifty years of the UIS. 1965–2015

Avtor: José Ayrton Labegalini
Leto: 2015
Jezik: angleški
Založnik: Založba ZRC
Izdajatelj: Inštitut za raziskovanje krasa
Soizdajatelj: Union Internationale de Spéléologie
ISBN: 978-961-254-785-1
Specifikacija: trda vezava • 17 × 23,5 cm • 520 strani
Cena: 40.00 EUR (redna)

Mednarodna speleološka zveza (Union Internationale de Spéléologie _UIS) je neprofitna, nevladna organizacija, ustanovljena leta 1965 v Sloveniji na pobudo 4. Mednarodnega speleološkega

kongresa, ki se je takrat odvijal v Ljubljani in Postojni. Kongresi organizirani vsake štiri leta že od 1949, z namenom spodbujanja sodelovanja akademskih in tehničnih jamarjev različnih narodnosti ter razvijanja in usklajevanju mednarodnega jamarstva iz znanstvenih, tehničnih, kulturnih in ekonomskih vidikov. Zvezo sestavljajo člani z volilno pravico, vsako državo pa zastopa delegat, ki predstavlja vse jamarje, speleologe in jamarske organizacije v državi. Do te knjige je bila zgodovina Mednarodne speleološke zveze zapisana samo v zapisnikih s sestankov, generalnih skupščin in v različnih publikacijah ter zbornikih. Veliko vsega se je ohranjalo samo v spominih preteklih predsednikov, tajnikov in drugih upravnih članov UIS-a. V tej knjigi pa avtor povzema namen in vse dogodke Zveze skozi 50 let njenega obstoja.

Avtorji posameznih prispevkov: Arrigo A. Cigna, Adolfo Eraso Romero, Derek C. Ford, Hubert Trimmel, Paolo Forti, Julia Mary James, Andrew James Eavis, Kyung Sik Woo, Camille Ek, Pavel Bosak, Fadi Nader, Jean-Pierre Bartholeyns

Naslov: **Zgodovina, spomin, dediščina. Ljubljanska Glasbena matica do druge svetovne vojne**

Avtorica: [Nataša Cigoj Krstulović](#)

Leto: 2015

Jezik: slovenski

Založnik: Založba ZRC

Izdajatelj: Muzikološki inštitut

ISBN: 978-961-254-805-6

Specifikacija: mehka vezava • 16,5 × 23,5 cm

Cena: 25.00 EUR (redna)

Knjiga Zgodovina, spomin, dediščina. Ljubljanska Glasbena matica do konca druge svetovne vojne zajema obdobje od ustanovitve društva leta 1872 do njegove reorganizacije po letu 1945, ko se je hkrati s skrčenjem društvenega delokroga na delovanje zbora izgubila njegova vloga kot največjega glasbeno-izobraževalnega ognjišča in pomembnega kulturnega središča Slovencev. Društvo je do tedaj razvilo pomembne silnice glasbenega življenja Slovencev: skrbelo je za dediščino slovenskih skladateljev, imelo je največjo slovensko glasbeno založbo in koncertno poslovalnico, odbor je spodbudil ustanovitev prvega civilnega koncertnega orkestra (prve Slovenske filharmonije), glasbenega konservatorija in Folklornega inštituta. Poleg tega je Ljubljanska Glasbena matica svoje delovanje usmerila tudi širše in z idejami o glasbi ter s svojimi dejanji sooblikovala ne le glasbeno, temveč tudi kulturno in narodno (samo)podobo Slovencev. Poleg glasbenikov so bili dejavni člani in podporniki društva med drugim tudi Simon Gregorčič, Josip Stritar, Ivan Tavčar, Oton Župančič in tudi ljubljanski župani Peter Grasselli, Ivan Hribar, Vladimir Ravnihar in drugi.

Naslov: Trst: umetnostni izraz ob nacionalnem vprašanju / Trieste: l'espressione artistica e la questione nazionale

Uredil: Aleksander Rojc

Avtorji posameznih prispevkov: Aleksander Rojc, Miloš Budin, Aleksej Kalc, Salvator Žitko, Tatjana Rojc, Cristina Benussi, Milček Komelj, Donata Levi, Stefano Bianchi, Stanislav Tuksar, Ivano Cavallini

Leto: 2015

Jeziki: hrvaški • italijanski • slovenski

Založnika: Glasbena matica Trst • Založba ZRC

Izdajatelj: Založba ZRC

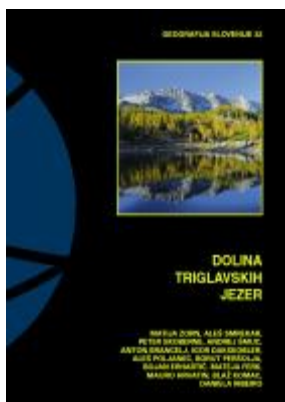
ISBN: 978-961-254-799-8

Specifikacija: mehka vezava • 14 × 23 cm • 440 strani

Cena: 25.00 EUR (redna)

Znanstvena monografija je nastala ob stoletnici Glasbene matice v Trstu, ustanovljene v času največjega družbeno-gospodarskega vzpona slovenskega tržaškega meščanstva ter predstavlja enega kulturnih temeljev večkulturnega Trsta. V dvojezični monografiji petnajst akademskih znanstvenikov razmišlja o glasbeni, literarni, likovni in splošni kulturni zgodovini in ustvari zrcalno slovensko-italijansko obravnavo posameznih tem. Projekt je zasnovan na temeljih širokega komparativnega soočanja s kulturno stvarnostjo obravnavanega obdobja in posega tako na tematska področja, ki do danes niso doživela tako širokega in kompleksnega pristopa strokovnjakov različnih nacionalnih komponent. Prisotna so nova, izvirna branja slovenske, italijanske in skupne kulturne dediščine tržaškega območja, ki so v času preseganja mej in evropskega sodelovanja pomembna tudi kot prispevek pri uveljavljanju slovenskega znanja in slovenske kulture v širšem sosodstvu, kar pomeni, da monografija prispeva tudi k mednarodni uveljavitvi slovenske znanosti

Naslov: Dolina Triglavskih jezer

Avtorji: Matija Zorn, Aleš Smrekar, Peter Skoberne, Andrej Šmuc, Anton Brancelj, Igor Daksobler, Aleš Poljanec, Borut Peršolja, Bojan Erhartič, Mateja Ferk, Mauro Hrvatin, Blaž Komac, Daniela Ribeiro

Leto: 2015

Zbirka: Geografija Slovenije 32

Jezik: slovenski

Založnik: Založba ZRC

Izdajatelj: Geografski inštitut Antona Melika

ISBN: 978-961-254-811-7

Specifikacija: trda vezava • 17 × 24 cm • 140 strani

Cena: 20.00 EUR (redna)

Leta 1924 je bilo v Dolini Triglavskih jezer vzpostavljeno zavarovano območje. Danes je del osrednjega dela obsežnejšega Triglavskega narodnega parka. Dolini dajejo poseben pečat jezera, izstopa pa tudi po drugih naravnih posebnostih. V okviru nežive narave so v knjigi predstavljene nekatere njene geološke, reliefne in vodne značilnosti, v okviru žive narave pa rastje, s poudarkom

na botaničnih značilnostih in gozdu. Knjiga predstavlja tudi človekovo prisotnost in njegov vpliv na videz pokrajine.

Dolina Triglavskih jezer je skoraj deset kilometrov dolga visokogorska dolina med Bohinjem in Trento, katere dno je na nadmorski višini med 1300 in 2000 metri. Temeljna podoba doline je odvisna od tektonske strukture ter raznolike kamninske sestave. Podrobnejša reliefna oblikovanost pa je posledica kraškega delovanja ter pleistocenskega ledeniškega preoblikovanja. Jezera v Dolini Triglavskih jezer so zaradi zakraselosti pokrajine izjemen pojav. Zaradi neodgovornega delovanja človeka (naseljevanje rib) so dandanes močno ogrožena. Dolina Triglavskih jezer premore številne botanične posebnosti, med katerimi so bile nekatere odkrite šele nedavno. Izmed rastja so zaradi človekovih posegov v pokrajino doživljali spremembe predvsem gozdovi. Preplet človekovih dejavnosti (gozdarstvo, planšarstvo, oglarjenje) je ustvaril kulturno pokrajino. Na območju Triglavskih jezer so bile pred zavarovanjem tri planine: Jezéra/Pri Jezérih, Pri Utah in Lapučnica. Po opustitvi smo priča njihovem zaraščanju. Vzpostavljen varstveni režim pa je dopustil gornišstvo in Dolina Triglavskih jezer je danes med bolj priljubljenimi planinskimi destinacijami v slovenskem delu Alp.

Naslov: **Okolju prijazno vedenje**

Avtorica: Katarina Polajnar Horvat

Leto: 2015

Zbirka: Georitem 26

Jezik: slovenski

Založnik: Založba ZRC

Izdajatelj: Geografski inštitut Antona Melika

ISBN: 978-961-254-814-8

Specifikacija: mehka vezava • 14 × 20,5 cm • 132 strani

Cena: 15.00 EUR (redna)

Osrednji del monografije se ukvarja z vprašanjem, v kolikšni meri so metode socialnega vplivanja uspešne pri podpiranju človekovih okoljevarstvenih teženj, spreminjanju pripravljenosti za okolju prijazno vedenje in spremembi vedenja samega. Pot od človekovega zavedanja okoljske problematike do dejanskega okolju prijaznega vedenja je dolgotrajna, izpostavljam štiri temeljne vidike raziskovanja: izbiro vedenj, ki jih je treba spremeniti, preučitev dejavnikov, ki povzročajo okolju neprijazna vedenja, uporabo metod socialnega vplivanja za spremembo okoljske ozaveščenosti in vedenja ter oceno njihovega vpliva. Rezultati so pokazali, da pripravljenost za okolju prijazno vedenje izraziteje vzpodbujajo notranji, psihološki dejavniki okoljskega vedenja, medtem, ko vedenje samo, poleg psiholoških, zaznamujejo tudi zunanji, socialni dejavniki. Metode socialnega vplivanja, ki temeljijo na praktičnem pristopu, prilagojenim različnim ciljnim skupinam prebivalcev so se izkazale kot uspešne in jih je smiselno uvesti tudi v izobraževalni sistem. Mladi so namreč najbolj dovzetni za spremembe in so učinkovit medij za prenos tovrstnih idej in ustreznega vedenja na starejše.

Naslov: **Usode prve svetovne vojne**

Uredila: [Mateja Ratej](#)

Avtorji posameznih prispevkov: [Irena Avsenik Nabergoj](#), [Pavlina Bobič](#), [Jerneja Ferlež](#), [Oto Luthar](#), [Petra Testen](#), [Vlasta Stavbar](#), [Maksimiljan Fras](#), [Maja Godina Golija](#), [Martin Grum](#), [Aleksandra Gačić](#), [Radovan Pulko](#), [Mateja Ratej](#)

Leto: 2015

Zbirka: [Življenja in dela X. Biografske študije 7](#)

Jezik: slovenski

Založnik: [Založba ZRC](#)

Izdajatelj: [Inštitut za kulturno zgodovino](#)

ISBN: 978-961-254-813-1

Specifikacija: mehka vezava • 17 × 24 cm • 120 strani

Cena: 13.50 EUR (redna)

Prispevki v knjigi sledijo usodam sodobnikov prve svetovne vojne, njihovim različnim percepcijam in recepcijam svetovnega vojaškega spopada ter refleksijam nanj. Kar se da pester nabor sodobnikov iz različnih socialnih in izobrazbenih slojev zagotavlja širok spekter pogleda na vojno, kar je redkost v znanstveni obravnavi prve svetovne vojne. Četudi znanstvena monografija ne želi obravnavati oseb po njihovi izjemnosti za slovensko družbeno stvarnost, saj je ravno vojna čas, ki na skrajno brutalen način izenači življenja ljudi in jim odvzame možnost odločanja o sebi, so se nekateri med obravnavanimi znašli v epicentru političnega dogajanja, ki je izgrajevalo povojno podobo Evrope in slovenskega prostora v njej.

Naslov: **Zbrano delo, 3. knjiga. Enodejanke; Dramske pesnitve; Lutkovne igre**

Avtor: [Miran Jarc](#)

Uredil: [Drago Bajt](#)

Leto: 2015

Zbirka: [Zbrana dela slovenskih pesnikov in pisateljev](#)

Jezik: slovenski

Založnik: [Založba ZRC](#)

Izdajatelj: [Inštitut za slovensko literaturo in literarne vede](#)

ISBN: 978-961-254-809-4

Specifikacija: trda vezava • 14 × 20,5 cm • 450 strani

Cena: 37.00 EUR (redna)

Knjiga obsega ekspresionistične enodejanke, pogosto verzificirane; nekatere so bile objavljene v periodiki tedanjega časa, druge so se ohranile v avtorjevi zapuščini. Naj jih naštejemo: *Odgrinjanje plaščev* (1921), *Mesečnik na vulkanu* (1921), *Izgon iz raja* (1922), *Ognjeni zmaj* (1923), *Klic iz grobnice* (1924). Tudi dramska pesnitev *Vergerij*, Jarčevo osrednje dramsko delo, je znana po treh objavljenih odlomkih (1927, 1929, 1932); literarna zgodovina jo je zato imela za fragmentarno, urednik pa je v različnih zapuščinah našel tri enake različice tipkopisa iz prve polovice 30. let, ki bržkone govori o dokončanosti pesnitve. Jarčevo dramatično sklepajo trije odlomki iz nedokončanih del: *Nočna igra* (1933), *Vaška Antigona* (1939) in *Gabrenja* (1942). Doslej skoraj neznana pa je Jarčeva ustvarjalnost za lutkovno (marionetno) gledališče, ki se ji je avtor posvečal od leta 1923 naprej. Ohranjene so tri lutkovne igrice (*Gašperčkovo božičevanje*, *Razbojnik Moroz*, *Gašperčkova*

pustolovščina), prav toliko besedil, o katerih govorijo časopisje in pisma iz tega časa, pa je očitno zgubljenih. Komentar h knjigi izčrpno analizira pisanje slovenskih kritikov in literarnih zgodovinarjev o Jarcu dramatik.

Naslov: **Zbrano delo, 3. knjiga. Doživljanje absolutnega v slovenskem leposlovju; Nezbrani kulturno-literarni eseji; Pisma**

Avtor: [Vladimir Truhlar](#)

Uredil [France Pibernik](#)

Leto: 2015

Zbirka: [Zbrana dela slovenskih pesnikov in pisateljev](#)

Jezik: slovenski

Založnik: Založba ZRC

Izdajatelj: [Inštitut za slovensko literaturo in literarne vede](#)

ISBN: 978-961-254-776-9

Specifikacija: trda vezava • 14 × 20,5 cm • 764 strani

Cena: 38.00 EUR (redna)

Tretja knjiga zaključuje Zbrano delo Vladimirja Truhlarja. V večjem delu zajema njegovo literarno in kulturno esejistiko, dodana pa so še njegova pisma. Na prvem mestu je predstavljena njegova esejistična knjiga Doživljanje absolutnega v slovenskem leposlovju, v kateri je razčlenjeval enaindvajset slovenskih literarnih klasikov od Franceta Prešerna in Simona Jenka do Ivana Hribovska in Gregorja Strniše, vse s stališča bivanjskega dna pesnikove govornice, v katerem se zrcali ali izraža t.i. absolutno, transcendenca. To je pomenilo, da je glavnino slovenske klasike obravnaval zunaj tradicionalne povojne realsocialistične doktrine, kar je bila gotovo presenetljiva izjema v času nastanka knjige (1974–1975) in je v določenem smislu še danes. Sledijo nezbrani literarno kulturni eseji, ki jih je Truhlar objavljaval v argentinskem Meddobju, tržaški Mladiki in celjski reviji Znamenje. Pomemben delež k prepoznavanju Truhlarjeve osebnosti in njegovega dela so objave njegovih pisem, pač v obsegu, ki je bil uredniku dostopen. S tem je v Zbranem delu predstavljen opus pesnika, katerega inspiracija se globoko razlikuje od usmeritev njegovih sodobnikov.

Naslov: **Slovenske slovnice in pravopisi: Portal slovenskih slovnice in pravopisov od 1584 do danes**

Uredil: [Kozma Ahačič](#)

Avtorji: [Kozma Ahačič](#), [Helena Dobrovoljc](#), [Andreja Legan Ravnikar](#), [Majda Merše](#), [Metka Furlan](#), [Jožica Narat](#), [Franc Marušič](#), [Rok Žaucer](#), [Alenka Jelovšek](#), [Metod Čepar](#), [Mitja Trojar](#)

Leto: 2015

Zbirka: Fran

Založnik: Založba ZRC

Izdajatelj: [Inštitut za slovenski jezik Frana Ramovša](#)

ISSN: 2385-8613

Specifikacija: [internetna objava](#) • 50 opisov • [html](#)

Portal obsega 25 celovitih in 25 osnovnih opisov 139 pregledanih izdaj slovenskih slovnice in pravopisov v knjižni ali spletni obliki v obdobju od 1584 do danes. Skupaj z opisi prinaša tudi olajšan dostop do izbranih skenogramov v obliki pdf ali do elektronskih izdaj teh priročnikov.

Naslov: **Spremna besedila k slovenskim slovniciam (1584–1956)**

Izbral in uredil: Kozma Ahačič

Leto: 2015

Zbirka: Fran

Jezik: nemški • slovenski

Založnik: Založba ZRC

Izdajatelj: Inštitut za slovenski jezik Frana Ramovša

ISBN: 978-961-254-797-4

Specifikacija: internetna objava • pdf • 356 strani

V elektronski knjigi so zbrana vsa pomembnejša spremna besedila iz slovnici, ki jih obravnava portal (tako iz osnovnih izdaj kot po potrebi tudi iz ponovnih, predelanih izdaj). Izbor je treba razumeti kot delovno gradivo za bodočo kritično izdajo vseh jezikoslovnih spremnih besedil iz slovnici, slovarjev in drugih knjižnih del.

Vključena je v spletišče Slovenske slovnice in pravopisi: portal slovenskih slovnici in pravopisov od 1584 do danes.

Naslov: **Slovar stare knjižne prekmurščine**

Avtor: Vilko Novak

Redakcija Milena Hajnšek-Holz

Leto: 2015

Zbirka: Slovarji • Fran

Jezik: slovenski

Založnik: Založba ZRC

Izdajatelj: Inštitut za slovenski jezik Frana Ramovša

ISBN: 978-961-254-810-0

Specifikacija: trda vezava • 17,5 × 24,5 cm • 944 strani

Cena: 37.00 EUR (redna)

Slovar stare knjižne prekmurščine, ki ga je izdelal Vilko Novak, je tip zgodovinskega slovarja. Obsega 14.880 iztočnic in 2.407 podiztočnic. V njem je prikazano besedje, uporabljeno v nadnarečnem pokrajinskem knjižnem jeziku, ki se je v Prekmurju uporabljal in razvijal v času od prve knjige (1715) do združitve Prekmurja s preostalo Slovenijo v skupni državi leta 1919. Vilko Novak je besede in besedne zveze izpisal iz 25 jezikovno, avtorsko in vsebinsko najznačilnejših del prekmurskih piscev 18. in 19. stoletja. Zastopani so vsi pomembni avtorji; v izbor je zajeta vsa tematika, ki jo je obravnavala starejša prekmurska literatura.

Največ je verskih besedil (11), sledijo učbeniki in vzgojne knjige, nekaj besedil pa obravnava zgodovino in ljudske običaje. Izpisan je tudi časopis Prijatelj. Pripravo slovarja so dokončali sodelavci Inštituta za slovenski jezik Frana Ramovša ZRC SAZU. Slovenci z ozemlja med Muro in Rabo so v ogrski monarhiji razvili svoj knjižni jezik, ki temelji na prekmurskih govorih. Za jezik in kulturo tega območja je bila značilna močna izoliranost od osrednjeslovenskega ozemlja, hkrati pa

nadaljevanje cirilo-metodijske tradicije, zato knjižni jezik izkazuje tudi paralele z zahodnoslovanskimi jeziki in kajkavščino. V jezikovnem in kulturnem smislu je bilo za ogrske Slovence najpomembnejše obdobje po zatonu protestantizma v drugih delih Slovenije, saj je ločeno upravno in versko življenje zahtevalo tudi začetek izdajanja knjig v novem lastnem knjižnem jeziku in s tem njegov intenzivni razvoj. Prekmurški protestantski pisci so v dvesto letih izdali vrsto pesmaric, molitvenikov in različnih nabožnih besedil, najpomembnejši pa so svetopisemski prevodi: celotni prevod Nove zaveze in Davidovega psaltra. Močno so vplivali tudi na razvoj katoliškega prekmurskega slovstva, ki se prav tako ponaša z vsebinsko preišljenim književnim programom: poleg prevladujočih verskih knjig so tudi vzgojne in izobraževalne.

Prekmurščina se v nadnarečnih pokrajinskih inačicah ohranja v zasebnem kultiviranem sporazumevanju, kot obredni jezik pri evangeličanih ter kot publicistični in umetnostni jezik v delih prekmurskih avtorjev. Glede na bogato knjižno izročilo in arhaičnost prekmurščine tako v oblikoslovju, skladnji in leksiki je naravno in nujno, da se ta ustvarjalnost in samobitnost prikaže tudi v slovarju. Izdaja tega slovarja je pomembna za slovensko etimologijo, zgodovinsko slovnico ter primerjalnojezikoslovne in dialektološke raziskave.

Izdaja iz leta 2015 je vsebinsko enaka prvemu natisu slovarja iz leta 2006.

Naslov: Terminološki slovar uporabne umetnosti – pohištvo, ure, orožje

Avtorji: [Tomaž Lazar](#), [Vesna Bučič](#), [Maja Lozar Štamcar](#), [Ljudmila Bokal](#)

Leto: 2015

Zbirka: [Terminologišče](#) • [Fran](#)

Jezik: slovenski

Založnik: Založba ZRC

Izdajatelj: [Inštitut za slovenski jezik Frana Ramovša](#)

ISBN: 978-961-254-812-4

Specifikacija: [internetna objava](#) • [html](#)

Slovar zajema 1208 terminov s področij, omenjenih v naslovu. Izhaja iz obsežne zbirke izrazov za umetnostnozgodovinski slovar. Termine, obdelane v slovarskih sestavkih, uvajajo iztočnice, ki jih je največ s področja orožja, in sicer 544, sledi pohištvo s 504 iztočnicami in področje ur s 160 iztočnicami. Uporabna umetnost se nanaša na predmetnost, ki ima vsakdanjo praktično vlogo, kar se izraža tudi s členitvijo na posamezna podpodročja. Tako področje pohištva obsega pojmovno skupino mize, stoli, omare, postelje, les. Navezava na neposredne človekove potrebe pogojuje nazorne poimenovalne vsebine, zato je med besednimi vrstami največ samostalnikov. Vsak termin ima oznako strokovnega področja, kamor sodi, nekaj pa jih je umeščeno v več področij. Ker se je predmetnost za nekatera področja sprejemala hkrati s tujimi izrazi, je med uslovarjenimi izrazi veliko prevzetih besed. Termini so razloženi z definicijami, ki pomensko osvetlijo pojem iz pojmovnega sistema stroke. Slovar s terminografskimi sredstvi posreduje tudi normativna priporočila, kar opravi s kazalkami, katerih grafična podoba je puščica.

Terminološki slovar uporabne umetnosti – pohištvo, ure, orožje naj bi pripomogel k uveljavitvi uporabne umetnosti kot stroke in k poenotenju njenega strokovnega jezika. Namenjen je strokovnjak, študentom in vsem ljubiteljem estetsko oblikovanega predmetnega sveta.

Naslov: Šolski grško-slovenski slovar

Avtorja: Anton Dokler, Matej Hriberšek

Leto: 2015

Jezik: grški • slovenski

Založnik: Založba ZRC

Izdajatelj: Inštitut za slovenski jezik Frana Ramovša • Založba ZRC

Soizdajatelj: Deželni šolski urad za Furlanijo Julijsko krajino

ISBN: 978-961-254-801-8

Specifikacija: mehka vezava • 17 × 23,5 cm • 918 strani

Leta 1915 smo Slovenci po več desetletjih prizadevanj dobili prvi Grško-slovenski slovar, s katerim je bila odpravljena še zadnja ovira na poti uveljavitve slovenskega učnega jezika pri pouku grščine. Projekt je vodil Anton Dokler, pri delu pa sta mu pomagala dva priznana slovenska jezikoslovca: slavist Anton Breznik ter biblicist in prevajalec Franc Jerè. Slovar je postal nepogrešljiv učni pripomoček za številne generacije dijakov klasičnih gimnazij, pa tudi za študente klasične filologije in sorodnih strok, pri katerih je bilo potrebno znanje grščine. Natisnjene zaloge slovarja so hitro pošle; v Sloveniji ga niso ponatiskovali, ker so bile klasične gimnazije, ki so bile nosilke pouka grščine, ukinjene. Za ponatis nespremenjene izdaje slovarja so najprej poskrbeli v zamejstvu v Trstu, leta 1999, pa tudi v Sloveniji (zaradi ponovno uveljavljenega pouka grščine na nekaterih slovenskih srednjih šolah). Šolski grško-slovenski slovar, ki je nastal na osnovi Doklerjevega slovarja, za pouk grščine na zamejskih gimnazijah, izhaja točno sto let po prvem izidu, v prenovljeni, posodobljeni in nadgrajeni obliki.

Nova izdaja, ki je torej je rezultat sodelovanja med ZRC SAZU, Oddelkom za klasično filologijo Filozofske fakultete Univerze v Ljubljani, Deželnim šolskim uradom za Furlanijo Julijsko krajino in zamejskimi učitelji klasičnih jezikov, prinaša:

- posodobljeno slovensko besedje in številne vsebinske popravke;
- razširitev pomenov;
- dopolnitev primerov s prevodi in prevodnimi različicami;
- natančnejšo ureditev, strukturiranje in poenotenje gesel, podgesel, primerov in ločil;
- poslovenjena imena;
- novi uvod z natančnim orisom zgodovine slovarja;
- urejen in razširjen seznam krajšav;
- posodobljene, popravljene ter pogosto dopolnjene in razširjene etimološke osvetlitve;
- didaktično koristne dodatke;
- novo, preglednejšo oblikovno ureditev;
- dva zemljevida antičnega sveta.

Prvič leta 2010 na spletu objavljena izdaja Doklerjevega grško-slovenskega slovarja iz leta 1915 je bila med pripravljanjem posodobljene različice bistveno popravljena in je prosto dostopna prek portala Termania. Šolski grško-slovenski slovar iz leta 2015 trenutno ni dostopen v elektronski obliki, saj na njegovi osnovi nastaja nov grško-slovenski slovar, ki bo predvidoma v letu 2017 na voljo tako v knjižni kot elektronski izdaji.